„MŰVEIM A TRANSZCENDENCIÁRA, A KETTŐS TUDATRA ÉS A MEDITÁCIÓRA IRÁNYULNAK”

LIZ TÜKÖRORSZÁGA. INTERJÚ LIZ NIELSEN AMERIKAI FOTÓMŰVÉSSZEL

Interjú

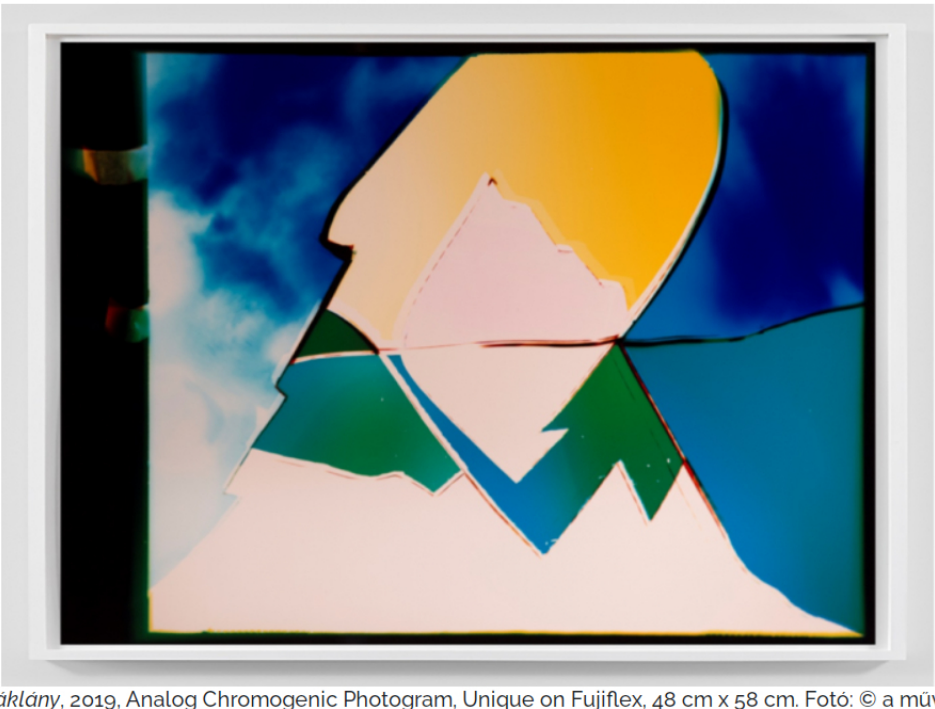
2019-07-03
Vedres Ági

A művésznek *Entanglement* (*Összefonódás*) címmel nyílt önálló tárlata 2019 áprilisában a budapesti Horizont Galériában. A téma, amelyet körüljár, a kvantumkötözés – vagy más néven kvantum-összefonódás. Liz Nielsen ezt, a meglehetősen bonyolult és nem hétköznapi kérdéskört emeli be művészetébe, amikor fotogramjait mély alapossággal tervezi meg, majd a későbbiekben a sötétkamrában hozza létre műveit. Alkotásainak motívumai a hagyományosan vett képzőművészeti alkotásokban – csendéletek, tájképek, portrék formájában – transzformálja át a kvantumlétet és a transzcendenst. A kiállításon bemutatott alkotásairól, az ellentétetesen mozgó és működő univerzumról beszélgettünk a Mai Manó Házzal szembeni, a Nagymező utcai Pesti Disznó Bisztró teraszán, egy-egy pohár száraz fehér borral az asztalunkon.

Vedres Ági: Hol mutatkoztál be először a műveiddel?

Liz Nielsen: Az első egyéni kiállításom anyaga egy fekete-fehér, analóg képsorozat volt, a képeket az egyetem sötétkamrájában hívtam elő, ez Seattle-ben (Washington) 1998-ban volt; ezeket a képeket leginkább a street photography kategóriába lehetne sorolni.

A második önálló kiállításom színes fotográfiákon alapuló installáció volt *New Work* (*Új alkotások*) címmel, amelyet Chicagóban (Illinois) mutattam be 2005-ben; azóta már sokszor váltottam irányt a művészetemben.

Liz Nielsen: *Diáklány*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 48 cm x 58 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

Hogyan jönnek létre művészi alkotásaid?

Először az ötletek születnek meg, ezt követően pedig elég sok kutatást végzek, majd a vázlatfüzetembe történő rajzolással töltöm az időt, ezután kezdem a negatívok „felépítését”. Az alkotás utolsó szakaszára a sötétkamrában kerül sor, igazából még ott is, akkor is improvizálok. Az alkotói folyamathoz sokfajta anyag áll rendelkezésemre, mivel magával a fénnyel dolgozom, ehhez még az is hozzátársul, hogy az eredmények sokszor igen váratlanok és meglepőek is lehetnek, és néha egyáltalában nem az történik, amit elterveztem. Más színek születnek meg akaratom ellenére vagy éppenséggel ott, ahol éppen egyáltalán nem is számítok rá vagy nem terveztem.

Liz Nielsen: *Növényportré*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 58 cm x 48 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

Milyen módon kerül sor a kreatív folyamatra?

Meglehetősen sok dolog érdekel: az anyagok, a színek, a formák, a könyvektől kezdve a filmeken át a beszélgetésekig. És aztán „beindul a folyamat”.

A kutatást megelőzi az elképzelések és az ötletek kidolgozása, azok végiggondolása. Alkotásaimhoz a nagyító fénye mellett lézerfényeket, vakut, diszkófényeket és gyerekjátékok fényeit is felhasználom. Kartonpapírból amolyan kirakós játékot, puzzle-t készítek, amelyeket a sötétben is szét lehet szedni, majd könnyen össze is lehet rakni. Különböző színű fények együttes alkalmazásával lehet előhívni az ellentétes színeket a papíron, ez tulajdonképpen performansz és memóriajáték is egyben. Az áttetsző acetát lapok vagy a plexi felületére egymásra helyezett alakzatokkal is készítek negatívokat. Ez kontrolláltabb folyamat az eredményt illetően, mivel a negatívokra különböző szögekből érkező fények hívódnak elő, amelyek hol élénkek, hol pedig sötét foltokat eredményeznek, az azonban lényeges a mélység vagy az árnyalatok létrehozása miatt.

Liz Nielsen: *Kék lótusz*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 58 cm x 48 cm (framed). Fotó: © a művész jóvoltából

Liz Nielsen: *Vörös lótusz égszínkék gyönggyel*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 58 cm x 48 cm (framed). Fotó: © a művész jóvoltából

A negatívokat mindig magad készíted?

A mostani alkotásaimhoz nem használok fényképezőgépet, ezért én magam készítem a negatívokat. Ezek a negatívok pedig különféle módon készülnek; egy negatív igazából bármiből készülhet és többféle módon lehet előhívni.

Használsz valamiféle elnevezést vagy kifejezést erre az eljárásra?

A jelenlegi alkotásaimat szeretem *Fény felvételek*nek (*Light Recordings*) nevezni.

Liz Nielsen: *Francia csók*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 76 cm x 66 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

Műalkotásaid címei gyakran kozmikus és tudatalatti üzeneteket hordoznak, mi ennek az oka? Portrék, tájképek, csendéletek fedezhetőek fel a fotogramjaidon és mindegyik egymás tükörképe (pl.: *Kék lótusz* és *Vörös lótusz égszínkék gyönggyel*, *Titkos találkahely* és *Láthatatlan találkozás*), egymásbaolvad és megkettőződik a látvány, multiverzumokat látunk.

Műveim a transzcendenciára, a kettős tudatra és a meditációra irányulnak. Érdekel a kvantumgondolkodás, ezért gyakorta próbálok olyan tájképeket alkotni, amelyek portrék is egyúttal, vagy csendéletek, és amelyek nem kötődnek szorosan a gravitációhoz, ezért érezhetően minden lebeg, nem pedig áll.

Liz Nielsen: *Antigravitációs növény*, 2019 Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 58 cm x 48 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

A képzőművészeti előtanulmányaid erősen érezhetőek a fotóidon, valójában olyan, mintha festményeket is néznénk.

Igen, régebben meglehetősen sok nyomatot készítettem és több képet is festettem. Mostanában igen erős késztetésem van arra, hogy a közeljövőben visszatérjek a nyomtatási technikák valamelyikére, leginkább a szitanyomást és a monotípia technikákat kedvelem.

Fotográfiáid nagyon erős és intenzív színekkel telítettek, hogyan éred el ezt a hatást?

Ezek a színek csak direkt fényben láthatóak, ez a hatás nem érhető el pigmentekkel, a színek nem „jönnek úgy át” egy monitor képernyőjén sem. Mindenfajta színes és átlátszó tárgyat használok a projektjeim átvilágítására.

Liz Nielsen: *Rúzs tájkép*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 58 cm x 48 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

Minden fotogramod egyedi darab?

Igen, ezzel a módszerrel lehetetlen lenne két pontosan ugyanolyan, egyforma alkotást létrehozni.

Mi az, amivel mostanában kísérletezel?

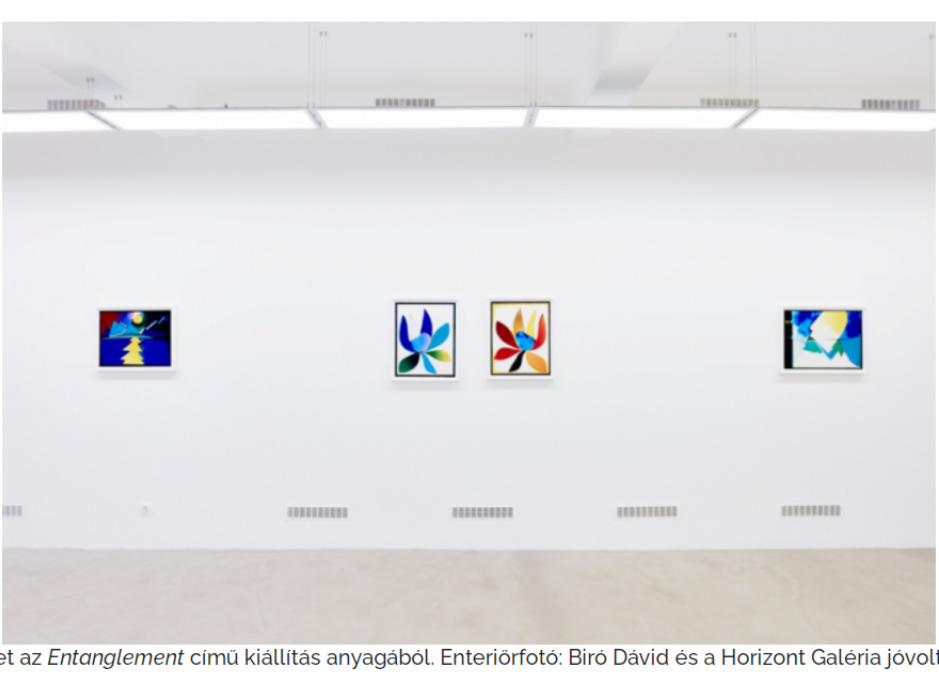
Jelenleg új technikákon dolgozom, és olyan kis méretű eszközöket fejlesztek ki, amelyek teljesen új textúrákat és speciális effekteket hoznak létre.

Liz Nielsen: *Holdfény-tó*, 2019, Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 48 cm x 58 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

Mikor és hol került sor az első kiállításodra Budapesten?

Az első kiállításom helyszíne a Budapest Art Factory (BAF) volt, *Alakváltás* címmel, és a rezidencia időszakom záró pop-up kiállítása is egyben. A Horizont Galéria 2017-ben mutatta be Snake Charmer (Kígyóbűvölő) című önálló tárlatomat, és a bemutatkozásnak jó fogadtatása volt, Arató Balázs galériatulajdonossal csodálatos volt együtt dolgozni a kiállítási anyagon. Ennek a kiállításnak a hátsó falán került bemutatásra az *Entanglement* című fotogramom (azóta is ez az egyik kedvenc darabom), és ez volt az a kép, amely végül is lendületet adott ahhoz, hogy az elkövetkezendő kiállításom címe is ez legyen.

Részlet az *Entanglement* című kiállítás anyagából. Enteriőrfotó: Biró Dávid és a Horizont Galéria jóvoltából

Melyek azok az események az életedben, amelyek inspirálnak? Tudnál említeni olyan képzőművészeket, akik hatással voltak rád vagy esetleg a mai napig befolyásolják művészeted?

Naponta inspirálódom, véletlenszerűen. Most különösen a táj, illetve a tájkép megfogalmazása érdekel. Vannak olyan művészek, akik ma is hatással vannak rám és mindannyian festőművészek: Etel Adnan, Shara Hughes, Wayne Thiebaud, David Hockney, John Chiara és Angelina Gualdoni.

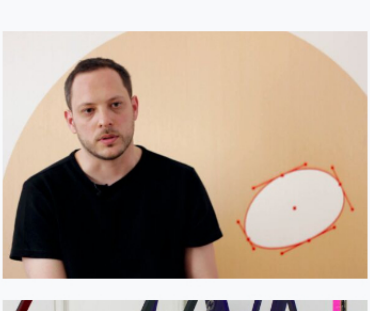

Liz Nielsen: *Éden*, 2019 Analog Chromogenic Photogram, Unique on Fujiflex, 58 cm x 48 cm. Fotó: © a művész jóvoltából

Mikor és hol várható a legközelebbi kiállításod?

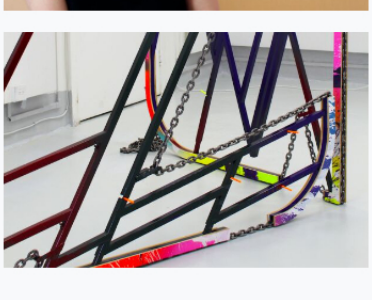
A soron következő kiállításom az UNSEEN Amsterdam Art Fair keretén belül kerül megrendezésre, és amelyen a londoni galériám, a Black Box Projects képviseli majd első alkalommal a fotogramjaimat.

Liz Nielsen: *Entanglement*
Helyszín: Horizont Galéria
Időpont: 2019. április 17. – május 22.

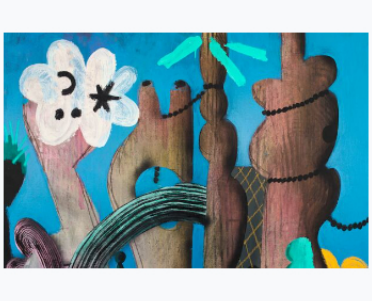
„Alkotóként fontosnak tartom, hogy kifejezzem a viszonyomat a korhoz, amelyben élek”

A szokatlan helyzetre való tekintettel, amelyben a tavasz ellenére az a legbölcsebb, hogyha kerüljük a népes baráti társasággal együtt töltött időt, és a természetben tett séták mellett saját nappalinkba menekülünk, ezért mi most nem kiállításokat ajánlunk, hanem olyan korábbi Artmagazin-cikkeket, amiknek éppen aktualitása van, vagy egyszerűen: nagyon szeretjük őket.

„Eleve meglévő dolgokat helyezek egymás mellé úgy, hogy abból valami más lesz.”

Nemes Márton 1986-ban született Székesfehérváron, jelenleg Londonban él és dolgozik. 2013-ban otthagyta a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakát, majd 2018-ra elvégezte a Chelsea College of Arts képzőművészeti mesterprogramját. Számos budapesti helyszín után, 2014-ben a Paksi Képtárban Megfestett festék címmel nyílt önálló kiállítása, majd a dunaújvárosi ICA-D-ben, az amerikai Westport Art Centerben és a müncheni ERIKA DEÁK MÜNICH TEMPORARY-ban is bemutatkozhatott. Festészete kezdetben a figuralitás és az absztrakció között mozgott, majd a műfaj határainak feszegetése és a képi absztrakció megértése vált nála központi elemmé. Az elmúlt néhány évben a hagyományos értelemben vett – sokszor festékszórás segítségével létrehozott – képek fóliákkal, fatörmelékekkel és szíjakkal egészültek ki, így az eredendően kétdimenziós művek belépnek a harmadik dimenzióba. Nemes Márton a Zágrábban, Bécsben és Berlinben rendezett csoportos kiállítások mellett 2017-ben szerepelt a grazi Abstract Hungary című, áttekintő csoportos tárlaton, majd 2018-ban a londoni No 20 Artsban rendezett Why Patterns? kiállításon. Kurátorként idén november végén Golden Hour címmel szervezett egyestés csoportos kiállítást. Decemberben pedig kiállít az Annka Kultys Gallery Cacotopia 03: Group Show című, Európa vezető művészetoktatási intézményeinek öt frissen végzett hallgatóját bemutató tárlatán. Ma nyílik Tomorrow című egyéni kiállítása a székesfehérvári Szent István Király Múzeumban.

„Ezeket a buci, buta formákat még mindig szeretem”

Csató József a Deák Erika Galériában látható, *Minden Egyes Csók* című kiállításának alapját a hosszú évek óta őrizgetett és a művészt már kifejezetten nyomasztó vázlatfüzetek adják. A füzetek formavilágát feldolgozó, nagy méretű festmények kapcsán beszélgettünk Csatóval a rutinszerűség hasznáról és hátulütőiről, saját műveinek újrahasznosításáról és a festmények mögötti alkotófolyamatról.

© 2026 Artmagazin - Minden jog fenntartva.